

Raadsmemo

Van : Wethouder H. Brinkman
Afdeling : Fysieke Leefomgeving
Betreft : Boswachterij Staphorst
Datum : 10-12-2024
Registratie nr. : ADV/24 - 18505
Zaaknummer : Z51305

Onderwerp

Gebiedsontwikkeling Boswachterij Staphorst, inclusief recreatiegebied Zwarte Dennen.

Doel

De raad informeren over de huidige situatie, uitdagingen en vervolgacties voor de Boswachterij Staphorst naar aanleiding van toezegging 409. Eind 2023 heeft adviesbureau BLOC in opdracht van Staatsbosbeheer en de gemeente Staphorst de taak gekregen om met alle betrokken stakeholders te komen tot een begeleidend rapport dat kan leiden tot concrete vervolgstappen en uiteindelijk in het doorbreken van de toenmalige impasse. Dit rapport is na afsluitende gesprekken tussen de betrokken partijen eind 2024 voltooid.

Het onderzoeksrapport van adviesbureau BLOC biedt inzicht in duurzame samenwerkingsmogelijkheden tussen Staatsbosbeheer en de gemeente Staphorst voor een toekomstbestendige ontwikkeling van de gehele boswachterij, met speciale aandacht voor het recreatiegebied Zwarte Dennen.

Toelichting

De gemeente Staphorst en Staatsbosbeheer voeren al geruime tijd overleg over het beheer, de inrichting en de verschillende functies binnen de boswachterij en het recreatiegebied de Zwarte Dennen. Dit heeft tot nu toe niet geleid tot een situatie waarbij de betrokken partijen tot een permanente en duurzame oplossing zijn gekomen. De mogelijke gevolgen van de situatie zijn het saneren van fiets- en wandelpaden, verlies van recreatievoorzieningen en afsluiting van (zand)wegen.

De sleutelspelers voor dit gebied zijn gemeente Staphorst, provincie Overijssel en Staatsbosbeheer. Dorpsraden uiten hun zorgen over de huidige staat van recreatieve voorzieningen. De gemeente Staphorst vindt het belangrijk dat de recreatieve functie van het gebied voor inwoners behouden blijft. Tegelijkertijd wil ze graag voldoen aan een hogere kwaliteitsstandaard. Dit blijkt bijvoorbeeld uit vragen van de gemeenteraad over de staat van enkele fietspaden in de boswachterij. Staatsbosbeheer is de beheerder van het gebied. De provincie Overijssel heeft het bevoegd gezag over het gebied. Daarnaast is zij opdrachtverlener vanuit de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) voor Staatsbosbeheer. In de subsidieregeling ontbreken de middelen voor recreatief onderhoud en beheer.

Naast het gebrek aan middelen ontbreekt het aan duidelijke regie en aanpak die de toekomst van het natuur- en recreatiegebied in de boswachterij garandeert. Om die reden is adviesbureau BLOC uit Rotterdam ingeschakeld.

BLOC helpt overheden en lokale stakeholders met betrokkenheid van publieke, private en maatschappelijke partners bij gebiedsontwikkeling. Aan hen is de opdracht verstrekt om met betrokken stakeholders te komen tot een aanpak die leidt tot het doorbreken van de huidige situatie.

Het onderzoek met de vervolgstappen van BLOC is afgerond voordat bekend werd dat het munitiedepot in de boswachterij mogelijk vergroot wordt. Het recreatieterrein de Zwarte Dennen blijft bij vergroting toegankelijk en beschikbaar voor dagrecreatie.

Behandeladvies

Ter kennisgeving aannemen.

Vervolg

Hoe komen Staatsbosbeheer en de gemeente Staphorst samen tot een toekomstbestendige samenwerking ten aanzien van de gewenste recreatieve infrastructuur in de boswachterij? En op welke wijze kan dit gerealiseerd worden waarbij ook het financiële vraagstuk belegd is? Deze vragen vormen het doel van het rapport.

Het onderzoek van BLOC bestaat uit een optelsom van gesprekken met o.a. de drie genoemde stakeholders en bestaande studies en beleidsdocumenten. Dit leidt tot de volgende conclusies:

1. Strategisch overleg tussen de partijen met betrekking tot de toekomst van de boswachterij en met name het gebied van de Zwarte Dennen was onvoldoende.
2. Het behoud van de ecologische kwaliteit binnen het recreatiegebied de Zwarte Dennen is geen belemmerende factor.
3. Zonering is cruciaal voor zowel de natuur als het beheren van de recreatieve functies binnen het gehele gebied van de boswachterij.
4. Meer mogelijkheden voor de daghoreca. Een goede daghoreca draagt bij aan de uitstraling en financierbaarheid van het recreatiegebied de Zwarte Dennen.
5. Het ecologische werkprotocol voor de zwemvijver is nooit getoetst en geëvalueerd.
6. Staatsbosbeheer heeft onvoldoende financiële dekking voor onderhoud van recreatieve voorzieningen in de boswachterij en het recreatieterrein de Zwarte Dennen in het bijzonder.
7. Meer behoefte aan natuur- en recreatiegebieden.
8. De gemeente wil meedenken vanuit de lokale en regionale belangen over het beter functioneren van de boswachterij en de Zwarte Dennen als belangrijk recreatiegebied voor de gemeente en de regio.
9. Staatsbosbeheer en omliggende gemeenten als partners in gesprek met Provincie Overijssel.

Bovenstaande conclusies leiden tot vervolgstappen op korte en middellange termijn. Het is aangevuld met acties die vanaf september in gang zijn gezet als gevolg van het rapport.

1. Korte termijn

a. Validatie van de conclusies en vervolgstappen

Het rapport is in september onder leiding van BLOC besproken met Staatsbosbeheer en de gemeente Staphorst. Hierbij zijn direct werkafspraken voor de korte termijn gemaakt. De intentieovereenkomst is een moment om de samenwerking naar buiten te brengen. Hiervoor zoeken we nog naar een geschikt en relevant moment.

b. Organiseren van een structurele dialoog tussen Staatsbosbeheer en de gemeente Staphorst.

Afgesproken is dat we met elkaar onderstaande korte termijnacties oppakken:

1. *Overzicht creëren van alle recreatieve voorzieningen in de gehele boswachterij.* De gesprekken en acties zijn in volle gang. Het overzicht geeft ook inzicht in de beheer- en onderhoudskosten.
2. *Werkprotocol evalueren.* Staatsbosbeheer pakt dit op met de Provincie Overijssel.
3. *Andere exploitatiemodellen in kaart brengen.* Dit volgt na afronding van het overzicht van de recreatieve voorzieningen.
4. *Zonering.* Staatsbosbeheer is gestart met het maken van een zonering. De zonering vormt ook de basis voor instandhouding van recreatieve voorzieningen.

Bovenstaande acties hebben als doel om te komen tot een uitgiftekader van Staatsbosbeheer. Het uitgiftekader is een lijst met objectieve en toetsbare criteria voor geïnteresseerde partijen die in het gebied willen investeren en ontwikkelen.

In oktober 2024 is er een gesprek geweest met de dorp- en wijkraden, Staatsbosbeheer en de gemeente Staphorst. Staatsbosbeheer heeft uitleg gegeven over hun rol, taken en financiering in de boswachterij. De dorpsraden hebben hun wensen en behoeften gedeeld. In januari 2025 is er een vervolgspraak met de gesprekspartners gepland.

2. Middellange termijn

a. Meerjarenplan ontwikkelen

Dit moet nog in gang gezet worden. De boswachterij vormt al wel een belangrijk gebied in de nieuwe visie Recreatie en Toerisme die aan de gemeenteraad voorgelegd wordt.

b. Financieringsstrategie

Krijgt vervolg na ontwikkeling van het meerjarenplan.

c. Strategisch gesprek met de Provincie Overijssel

Dit krijgt vervolg na de planvorming en financieringsstrategie.

Informatiepositie

Deze memo geeft de gemeenteraad een overzicht van de huidige stand van zaken voor de boswachterij Staphorst. Het is gebaseerd op het rapport van BLOC en de vervolgstappen die Staatsbosbeheer en de gemeente samen nemen. Het legt een basis voor toekomstige besluitvorming, waarbij de financiële consequenties en mogelijkheden voor samenwerking met lokale en regionale partners worden belicht.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

Eindrapport Aanpak Boswachterij Staphorst en de Zwarte Dennen